

BAHAGIAN III

PENYERAHAN, PENGESAHAN DAN PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN AGENSI NEGERI

Perkara Utama

Apa yang diaudit?	Perenggan 5(1)(c) Akta Audit 1957 menghendaki Ketua Audit Negara mengaudit Penyata Kewangan Agensi Negeri iaitu Berkanun Negeri (BBN) dan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT).
Mengapa ia penting untuk diaudit?	Pengauditan Penyata Kewangan Agensi Negeri dilaksanakan untuk mengesah dan memastikan penyata kewangan bebas daripada kesalahan dan ketinggalan yang material serta memberi pendapat sama ada penyata itu menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama berpandukan akta dan piawaian yang diluluskan.
Apa yang ditemui Audit?	Setakat 31 Ogos 2022, kesemua 10 BBN dan 11 PBT telah mengemukakan penyata kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2021 untuk diaudit. Daripada 21 agensi negeri tersebut, 16 agensi negeri mengemukakan penyata kewangan dalam tempoh yang ditetapkan oleh Pejabat Setiausaha Kerajaan Pahang, iaitu sebelum atau pada 30 April 2022. Bagaimanapun, empat penyata kewangan yang dikemukakan tidak lengkap iaitu bagi Perbadanan Kemajuan Pertanian Negeri Pahang, Perbadanan Muzium Negeri Pahang, Perbadanan Perpustakaan Awam Pahang dan Majlis Bandaraya Kuantan. Keempat-empat penyata kewangan tersebut dikembalikan untuk pindaan dan telah dikemukakan semula kepada pihak Audit selepas 30 April 2022. Baki lima agensi negeri iaitu Perbadanan Kemajuan Bukit Fraser, Majlis Perbandaran Bentong, Majlis Daerah Jerantut, Majlis Daerah Rompin dan Majlis Daerah Pekan telah memohon lanjutan tempoh penyerahan penyata kewangan daripada Pejabat Setiausaha Kerajaan Pahang. Empat daripada lima agensi tersebut telah mendapat kelulusan lanjutan iaitu Perbadanan Kemajuan Bukit Fraser, Majlis Perbandaran Bentong, Majlis Daerah Jerantut dan Majlis Daerah Pekan. Bagaimanapun, Majlis Perbandaran Bentong hanya dapat mengemukakan penyata kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2021 pada 2 Jun 2022, iaitu kelewatan 13 hari berbanding tarikh akhir kelulusan lanjutan sehingga 20 Mei

2022. Permohonan Majlis Daerah Rompin untuk lanjutan tempoh penyerahan penyata kewangan pula tidak diluluskan oleh Pejabat Setiausaha Kerajaan Pahang.

- Setakat 31 Ogos 2022, sebanyak tujuh daripada 21 penyata kewangan agensi negeri bagi tahun kewangan 2021 telah diaudit dan diberi Pendapat Tanpa Teguran. Penyata kewangan tersebut adalah bagi Lembaga Pembangunan Tioman, Perbadanan Stadium Darul Makmur, Majlis Sukan Pahang, Perbadanan Kemajuan Cameron Highlands, Majlis Daerah Bera, Majlis Daerah Maran dan Majlis Daerah Raub. Baki 14 penyata kewangan lagi masih dalam peringkat pengauditan.

Apa yang disyorkan Audit?

- Kerjasama semua peringkat di agensi negeri termasuk pemantauan yang efektif di peringkat Perbendaharaan Negeri, Bahagian Kerajaan Tempatan dan Lembaga Pengarah bagi memastikan penyediaan penyata kewangan memenuhi piawaian perakaunan serta menunjukkan kedudukan yang benar dan saksama. Sehubungan itu, pihak Audit mengesyorkan perkara seperti berikut:
 - agensi negeri perlu memastikan penyata kewangan dikemukakan dengan lengkap dan *auditable* mengikut tempoh ditetapkan. Penyata kewangan yang lengkap perlu mengandungi penyata yang ditandatangani oleh pengerusi dan seorang ahli Lembaga Pengarah (Akaun Induk dan Akaun Kumpulan), perakuan oleh pegawai utama yang bertanggungjawab ke atas pengurusan kewangan, serta dokumen sokongan yang berkaitan;
 - agensi negeri perlu memastikan penyediaan penyata kewangan selaras dengan piawaian perakaunan yang berkuat kuasa; dan
 - agensi negeri perlu mendapat kelulusan daripada Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri sekiranya tidak dapat mematuhi tempoh pengemukaan penyata kewangan yang telah ditetapkan.

BAHAGIAN III

PENYERAHAN, PENGESAHAN DAN PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN AGENSI NEGERI

FAKTA UTAMA

PENYATA KEWANGAN AGENSI NEGERI TAHUN 2021	Bilangan Agensi Negeri	
	10	21
	Badan Berkanun Negeri	Akaun Agensi
	11	7
	Pihak Berkuasa Tempatan	Pendapat Tanpa Teguran
		14
		Belum Disahkan

1. PENDAHULUAN

Mengikut Akta Audit 1957, Ketua Audit Negara mempunyai kuasa untuk mengaudit penyata kewangan agensi negeri iaitu Badan Berkanun Negeri (BBN) dan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT). Objektif pengauditan adalah untuk memberikan pendapat terhadap penyata kewangan agensi negeri sama ada penyata ini menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan yang berkaitan telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

2. PENGAUDITAN PENYATA KEWANGAN

2.1. Pada tahun 2022, Jabatan Audit Negara dikehendaki menjalankan pengauditan terhadap 21 penyata kewangan agensi bagi tahun 2021 yang terdiri daripada 10 BBN dan 11 PBT bagi tahun berakhir 31 Disember 2021. Penubuhan BBN adalah mengikut Akta Tubuh Badan Berkanun Negeri manakala PBT ditubuhkan di bawah Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171). Setakat 31 Ogos 2022, hanya tujuh penyata kewangan telah disijilkan iaitu Perbadanan Stadium Darul Makmur, Majlis Daerah Maran, Perbadanan Kemajuan Cameron Highlands, Majlis Daerah Bera, Lembaga Pembangunan Tioman, Majlis Daerah Raub dan Majlis Sukan Pahang.

2.2. Pengauditan terhadap penyata kewangan Perbadanan Muzium Negeri Pahang, Perbadanan Kemajuan Cameron Highlands, Majlis Daerah Rompin dan Yayasan Pahang dilaksanakan sendiri oleh Jabatan Audit Negara manakala 17 penyata kewangan lagi dilaksanakan oleh Firma Audit Swasta (FAS) yang dilantik. Pelantikan FAS adalah selaras dengan peruntukan di bawah Subseksyen 7(3), Akta Audit 1957 yang memberi kuasa

kepada Ketua Audit Negara melantik pihak yang berkebolehan untuk menjalankan pengauditan bagi pihak beliau.

3. KEDUDUKAN PENYERAHAN PENYATA KEWANGAN

3.1. Setakat 31 Ogos 2022, kesemua 10 BBN dan 11 PBT telah mengemukakan penyata kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2021 untuk diaudit. Daripada 21 agensi negeri tersebut, 16 agensi negeri mengemukakan penyata kewangan dalam tempoh yang ditetapkan oleh Pejabat Setiausaha Kerajaan Pahang, iaitu sebelum atau pada 30 April 2022. Bagaimanapun, empat penyata kewangan yang dikemukakan tidak lengkap iaitu bagi Perbadanan Kemajuan Pertanian Negeri Pahang, Perbadanan Muzium Negeri Pahang, Perbadanan Perpustakaan Awam Pahang dan Majlis Bandaraya Kuantan. Keempat-empat penyata kewangan tersebut dikembalikan untuk pindaan dan telah dikemukakan semula kepada pihak Audit selepas 30 April 2022.

3.2. Baki lima agensi negeri iaitu Perbadanan Kemajuan Bukit Fraser, Majlis Perbandaran Bentong, Majlis Daerah Jerantut, Majlis Daerah Rompin dan Majlis Daerah Pekan telah memohon lanjutan tempoh penyerahan penyata kewangan daripada Pejabat Setiausaha Kerajaan Pahang. Empat daripada lima agensi tersebut telah mendapat kelulusan lanjutan iaitu Perbadanan Kemajuan Bukit Fraser, Majlis Perbandaran Bentong, Majlis Daerah Jerantut dan Majlis Daerah Pekan. Bagaimanapun, Majlis Perbandaran Bentong hanya dapat mengemukakan penyata kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2021 pada 2 Jun 2022, iaitu kelewatan 13 hari berbanding tarikh akhir kelulusan lanjutan sehingga 20 Mei 2022. Permohonan Majlis Daerah Rompin untuk lanjutan tempoh penyerahan penyata kewangan pula tidak diluluskan oleh Pejabat Setiausaha Kerajaan Pahang. Kedudukan penyerahan penyata kewangan tahun 2021 oleh agensi negeri adalah seperti dalam **Jadual 1**.

JADUAL 1
KEDUDUKAN PENYERAHAN PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2021 OLEH AGENSI NEGERI

BIL.	AGENSI NEGERI	TARIKH PENYERAHAN
BADAN BERKANUN NEGERI		
1.	Perbadanan Kemajuan Cameron Highlands	09.02.2022
2.	Perbadanan Stadium Darul Makmur	25.04.2022
3.	Majlis Sukan Pahang	25.04.2022
4.	Yayasan Pahang	27.04.2022
5.	Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang	29.04.2022
6.	Lembaga Pembangunan Tioman	29.04.2022
7.	Perbadanan Kemajuan Pertanian Negeri Pahang	18.05.2022
8.	Perbadanan Perpustakaan Awam Pahang	25.05.2022

BIL.	AGENSI NEGERI	TARIKH PENYERAHAN
9.	Perbadanan Muzium Negeri Pahang	03.06.2022
10.	Perbadanan Kemajuan Bukit Fraser	03.06.2022
PIHAK BERKUASA TEMPATAN		
1.	Majlis Daerah Lipis	27.04.2022
2.	Majlis Daerah Bera	28.04.2022
3.	Majlis Daerah Raub	28.04.2022
4.	Majlis Daerah Maran	29.04.2022
5.	Majlis Perbandaran Temerloh	29.04.2022
6.	Majlis Daerah Cameron Highlands	29.04.2022
7.	Majlis Bandar Raya Kuantan	19.05.2022
8.	Majlis Daerah Pekan	20.05.2022
9.	Majlis Daerah Jerantut	20.05.2022
10.	Majlis Perbandaran Bentong	02.06.2022
11.	Majlis Daerah Rompin	03.06.2022

Sumber: Jabatan Audit Negara

3.3. Ketua Audit Negara telah mengeluarkan arahan melalui surat bertarikh 11 Julai 2018 yang menetapkan mulai tahun 2019 semua penyata kewangan yang dikemukakan oleh agensi negeri mestilah lengkap dan *auditable*. Penyata kewangan yang lengkap perlu mengandungi penyata yang ditandatangani oleh Pengerusi dan seorang Ahli Lembaga Pengarah (Akaun Induk dan Akaun Kumpulan), perakuan oleh Pegawai Utama yang bertanggungjawab ke atas pengurusan kewangan dan dokumen sokongan berkaitan. Kegagalan agensi negeri untuk mengemukakan penyata kewangan yang lengkap dan *auditable* akan menyebabkan agensi negeri dianggap masih belum mengemukakan penyata kewangan dalam tempoh yang ditetapkan.

4. PEMAKAIAN PIAWAIAN PERAKAUNAN

4.1. Lembaga Piawaian Perakaunan Malaysia atau Malaysian Accounting Standards Board (MASB) merupakan badan yang bertanggungjawab menerbitkan piawaian perakaunan untuk diguna pakai oleh syarikat bermotifkan keuntungan. Piawaian perakaunan yang diterima pakai di Malaysia adalah Financial Reporting Standards (FRS)/Malaysian Financial Reporting Standards (MFRS) dan Malaysian Private Entity Reporting Standards (MPERS).

4.2. Jabatan Akauntan Negara Malaysia (JANM) pula telah mengeluarkan Malaysian Public Sector Accounting Standards (MPSAS) melalui proses tadbir urus seperti yang dinyatakan dalam Ministerial Function Acts 1969 di mana salah satu fungsi JANM adalah menentukan polisi, sistem dan kawalan perakaunan awam selaras dengan Akta Tatacara

Kewangan 1957. Status pemakaian piawaian perakaunan oleh agensi negeri bagi tahun kewangan 2021 adalah seperti dalam **Jadual 2**.

JADUAL 2
PEMAKAIAN PIAWAIAN PERAKAUNAN OLEH
AGENSI NEGERI BAGI TAHUN KEWANGAN 2021

BIL.	PIAWAIAN PERAKAUNAN	BILANGAN AGENSI NEGERI
1.	Malaysian Private Entities Reporting Standards (MPERS)	2
2.	Malaysian Public Sector Accounting Standards (MPSAS)	19
JUMLAH		21

Sumber: Penyata Kewangan Agensi Negeri

5. SIJIL KETUA AUDIT NEGARA MENGENAI PENYATA KEWANGAN

Sijil Ketua Audit Negara mengenai penyata kewangan telah disediakan berdasarkan keperluan The International Standards of Supreme Audit Institutions (ISSAI). ISSAI menetapkan sebanyak dua jenis Pendapat Audit, iaitu Pendapat Tanpa Teguran dan Pendapat Diubahsuai.

5.1. Pendapat Tanpa Teguran

Pendapat Tanpa Teguran menunjukkan Juruaudit berupaya memberikan pendapat yang benar dan saksama terhadap penyata kewangan selaras dengan piawaian perakaunan yang diluluskan. Ini termasuklah Juruaudit mempertimbangkan perkara seperti berikut:

5.1.1. Perenggan *Emphasis of Matter* (EOM)

Perenggan yang dimasukkan ke dalam Sijil Audit yang merujuk kepada perkara yang sesuai dikemukakan atau dinyatakan dalam penyata kewangan, di atas pertimbangan juruaudit mentafsirkan ianya amat penting dan asas kepada pemahaman pengguna penyata kewangan.

5.1.2. Perenggan Perkara Audit Utama (Key Audit Matters – KAM)

Perkara Audit Utama (KAM) merupakan perenggan yang meliputi isu material yang diaudit dan telah dimaklumkan kepada pihak yang bertanggungjawab terhadap tadbir urus (those charged with governance). KAM menunjukkan ketelusan dalam pengauditan yang telah dijalankan melalui Sijil Ketua Audit Negara.

5.1.3. Perenggan Hal-Hal Lain (Other Matter)

Perenggan yang dimasukkan ke dalam Sijil Audit yang merujuk kepada perkara selain daripada yang dikemukakan atau dinyatakan di dalam penyata kewangan pada pertimbangan juruaudit, berkaitan dengan pemahaman pengguna mengenai audit, tanggungjawab juruaudit atau Sijil Audit.

5.2. Pendapat Diubahsuai

Pendapat Diubahsuai (Modified Opinion) menunjukkan penyata kewangan tidak menunjukkan keadaan yang benar dan saksama, terdapat salah nyata ketara (material misstatement) atau Juruaudit menghadapi kekangan sehingga tidak boleh memberikan pendapatnya. Apabila keadaan ini didapati semasa pengauditan, Juruaudit perlu membuat pertimbangan sama ada ianya material atau/dan pervasif terhadap penyata kewangan dan keperluan melaporkan Pendapat Diubahsuai (Modified Opinion) dalam Sijil Ketua Audit Negara. Perkara material atau/dan pervasif adalah asas terhadap Sijil Berteguran, Bertentangan (*Adverse*) dan Penafian Pendapat (Disclaimer):

5.2.1. Pendapat Berteguran

Pendapat yang dinyatakan oleh juruaudit apabila membuat kesimpulan bahawa salah nyata, secara individu/agregat, adalah material tetapi tidak menyeluruh kepada penyata kewangan. Pendapat ini dikeluarkan setelah mendapat bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian atau tiada bukti audit yang mencukupi untuk dijadikan asas pendapat. Juruaudit membuat kesimpulan bahawa kemungkinan kesan daripada salah nyata ke atas penyata kewangan tidak dapat dikenal pasti, berkemungkinan boleh menjadi material tetapi tidak pervasif.

5.2.2. Pendapat Bertentangan

Pendapat yang dinyatakan oleh juruaudit apabila membuat kesimpulan bahawa salah nyata, secara individu/agregat, adalah material dan pervasif kepada penyata kewangan setelah mendapat bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian.

5.2.3. Penafian Pendapat

Pendapat ini dinyatakan oleh juruaudit apabila kesan yang mungkin timbul daripada kekangan skop adalah material dan pervasif di mana bukti audit tidak mencukupi untuk memberi pendapat terhadap penyata kewangan. Juruaudit tidak dapat memberi pendapat sama ada penyata kewangan menunjukkan gambaran yang benar

dan saksama terhadap kedudukan kewangan. Selain itu, pendapat penafian turut diberi dalam situasi di mana walaupun juruaudit telah memperoleh bukti audit yang mencukupi mengenai setiap ketidaktentuan, tetapi tidak dapat memberi pendapat terhadap penyata kewangan disebabkan oleh potensi ketidaktentuan berinteraksi dan berkemungkinan kesan kumulatif ke atas penyata kewangan.

5.3. Setakat 31 Ogos 2022, sebanyak tujuh daripada 21 penyata kewangan agensi negeri bagi tahun kewangan 2021 telah diaudit dan diberi Pendapat Tanpa Teguran. Penyata kewangan tersebut adalah bagi Lembaga Pembangunan Tioman, Perbadanan Stadium Darul Makmur, Majlis Sukan Pahang, Perbadanan Kemajuan Cameron Highlands, Majlis Daerah Bera, Majlis Daerah Maran dan Majlis Daerah Raub. Baki 14 penyata kewangan lagi masih dalam peringkat pengauditan. Bilangan penyata kewangan mengikut jenis Pendapat Audit bagi tempoh tahun 2018 hingga 2021 adalah seperti dalam **Jadual 3**.

JADUAL 3
PENDAPAT AUDIT TERHADAP PENGESAHAN
PENYATA KEWANGAN AGENSI NEGERI BAGI TEMPOH TAHUN 2018 HINGGA 2021

BIL.	JENIS PENDAPAT AUDIT	TAHUN KEWANGAN (Bil. Penyata)			
		2018	2019	2020	2021
1.	Pendapat Tanpa Teguran	14	13	18	7
2.	Pendapat Tanpa Teguran dengan <i>Emphasis of Matter</i>	1	-	-	-
3.	Pendapat Berteguran	6	7	3	-
4.	Pendapat Bertentangan	-	-	-	-
5.	Penafian Pendapat	-	-	-	-
JUMLAH		21	20	21	7*

Sumber: Penyata Kewangan Agensi Negeri Tahun 2018 hingga 2021

Nota: (*) - Kedudukan pengesahan penyata kewangan setakat 31 Ogos 2022

5.4. Sijil Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Agensi Negeri Bagi Tahun 2020

5.4.1. Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2020 mengenai Pengesahan Penyata Kewangan Agensi Negeri yang dibentangkan di Dewan Rakyat pada 2 Disember 2021 hanya melaporkan empat penyata kewangan agensi yang dikeluarkan Sijil Ketua Audit Negara setakat 31 Ogos 2021. Penyata Kewangan tersebut adalah bagi Lembaga Pembangunan Tioman, Perbadanan Stadium Darul Makmur, Majlis Sukan Pahang dan Perbadanan Kemajuan Bukit Fraser yang telah diberikan Sijil Audit dengan Pendapat Tanpa Teguran. Sebanyak 17 penyata kewangan agensi lain tidak dilaporkan dalam laporan tersebut kerana belum selesai diaudit setakat 31 Ogos 2021.

5.4.2. Sehingga 31 Ogos 2022, kesemua 21 penyata kewangan agensi bagi tahun berakhir 31 Disember 2020 telah selesai diaudit dan telah disahkan. Kedudukan Sijil Ketua Audit Negara mengenai penyata kewangan agensi bagi tahun 2020 adalah seperti dalam **Jadual 4**.

JADUAL 4
SIJIL KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN AGENSI TAHUN 2020

BIL.	AGENSI NEGERI	JENIS SIJIL
BADAN BERKANUN NEGERI		
1.	Lembaga Pembangunan Tioman	Tanpa Teguran
2.	Perbadanan Stadium Darul Makmur	Tanpa Teguran
3.	Perbadanan Muzium Negeri Pahang	Berteguran
4.	Majlis Sukan Pahang	Tanpa Teguran
5.	Perbadanan Kemajuan Bukit Fraser	Tanpa Teguran
6.	Yayasan Pahang	Tanpa Teguran
7.	Perbadanan Kemajuan Pertanian Negeri Pahang	Tanpa Teguran
8.	Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang	Tanpa Teguran
9.	Perbadanan Perpustakaan Awam Pahang	Tanpa Teguran
10.	Perbadanan Kemajuan Cameron Highlands	Tanpa Teguran
PIHAK BERKUASA TEMPATAN		
1.	Majlis Daerah Bera	Tanpa Teguran
2.	Majlis Daerah Lipis	Tanpa Teguran
3.	Majlis Bandaraya Kuantan	Tanpa Teguran
4.	Majlis Perbandaran Bentong	Tanpa Teguran
5.	Majlis Perbandaran Temerloh	Tanpa Teguran
6.	Majlis Daerah Jerantut	Berteguran
7.	Majlis Daerah Maran	Tanpa Teguran
8.	Majlis Daerah Raub	Tanpa Teguran
9.	Majlis Daerah Cameron Highlands	Tanpa Teguran
10.	Majlis Daerah Rompin	Tanpa Teguran
11.	Majlis Daerah Pekan	Berteguran

Sumber: Penyata Kewangan Agensi Negeri Tahun 2020

5.4.3. Bagi 21 penyata kewangan agensi yang telah disahkan, sembilan penyata kewangan BBN dan sembilan penyata kewangan PBT telah diberikan Pendapat Tanpa Teguran. Manakala satu penyata kewangan BBN dan dua penyata kewangan PBT telah diberikan Pendapat Berteguran seperti dalam **Jadual 5**.

JADUAL 5
PENYATA KEWANGAN AGENSI YANG DIBERIKAN
PENDAPAT BERTEGURAN BAGI TAHUN KEWANGAN 2020

BIL.	AGENSI NEGERI	ASAS KEPADA PENDAPAT BERTEGURAN
1.	Perbadanan Muzium Negeri Pahang	Item <i>Balancing Figure</i> – RM3.45 juta Termasuk dalam senarai aset bangunan adalah dua item bangunan (<i>Balancing Figure</i>) dengan kos masing-masing berjumlah RM1.52 juta dan RM1.93 juta. Pihak Audit tidak dapat mengesahkan jumlah tersebut kerana tiada dokumen sokongan dikemukakan, di samping kewujudan fizikal dan lokasi bangunan tersebut tidak dapat dikenal pasti oleh Perbadanan Muzium Negeri Pahang. Kadar Susut Nilai Tahunan Aset Bangunan Tidak Konsisten – RM0.84 juta Pengiraan susut nilai aset bangunan pada tahun 2020 adalah tidak konsisten iaitu pada kadar 10% berbanding 2% bagi tahun-tahun sebelumnya. Perkara ini menyebabkan jumlah susut nilai aset bangunan telah terlebih nyata dan nilai buku bersih aset bangunan telah berkurang nyata sejumlah RM0.84 juta.
2.	Majlis Daerah Jerantut	Aset Infrastruktur – RM1.17 juta Aset infrastruktur terdiri daripada jalan raya yang diselenggarakan oleh Majlis. Nilai aset infrastruktur berjumlah RM1.17 juta yang dilaporkan tidak dapat ditentusahkan kerana perbezaan data yang diguna pakai oleh Majlis. Sejumlah RM10.59 juta daripada RM22.58 juta yang dilaporkan sebagai tambahan aset infrastruktur tahun semasa adalah jalan raya yang didaftarkan dalam tahun 2020 yang telah dimodalkan pada anggaran kos penggantian RM150/m² dan bukannya pada harga bina atau nilai saksama mengikut Garis Panduan Aset Infrastruktur yang diguna pakai. Tambahan aset ini tidak dilaporkan sebagai hasil urusan niaga bukan pertukaran, sebaliknya telah diselarasakan ke Kumpulan Wang Majlis. Ini menyebabkan kurangan hasil bagi tahun yang dilaporkan Majlis telah berkurang lapor sebanyak RM10.59 juta. Anggaran kos penggantian RM150/m² yang diguna pakai untuk kesemua aset infrastruktur yang dilaporkan Majlis telah diandaikan dengan andaian yang tidak menepati Garis Panduan Aset Infrastruktur kerana Majlis telah mengambil kira kos awalan seperti kos bersih tapak bina, tambun/potong tanah serta kerja berkaitan dan kos penggalian aras laras termasuk camber.
3.	Majlis Daerah Pekan	Wang Tunai dan Baki di Bank - RM3.12 juta Terdapat perbezaan baki di bank bagi tiga (3) akaun bank Majlis iaitu Bank Kerjasama Rakyat Berhad (Akaun Hasil), Bank Kerjasama Rakyat Berhad (Kelab Golf) dan CIMB Bank Berhad dengan pengesahan baki yang diterima daripada pihak bank yang berjumlah RM1.18 juta. Majlis juga tidak menyediakan penyata penyesuaian bank bagi menyesuaikan perbezaan baki tersebut dan hal ini menyebabkan perbezaan tersebut tidak dapat dikenal pasti. Sumbangan Amanah - RM9.17 juta Pengiktirafan hasil yang telah dibuat oleh Majlis bagi tahun semasa dan baki sumbangan wang amanah berjumlah RM9.17 juta tidak dapat disahkan kerana ketiadaan rekod terperinci bagi setiap akaun sumbangan wang amanah serta pengolahan perakaunan tidak mengikut kehendak MPSAS 23.

Sumber: Sijil Ketua Audit Negara bagi penyata kewangan agensi bagi tahun kewangan 2020

6. PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN

6.1. Akta Badan Berkanun 1980 dan Enakmen Penubuhan Badan Berkanun Negeri telah menetapkan bahawa penyata kewangan agensi negeri yang telah diaudit berserta Sijil Ketua Audit Negara hendaklah dibentangkan di Dewan Negeri Pahang. Bagi PBT, Akta Kerajaan Tempatan 1976 menghendaki satu salinan penyata kewangan dan sijil yang dikeluarkan oleh Ketua Audit Negara dikemukakan kepada Pihak Berkuasa Negeri dan seterusnya dibentangkan di Dewan Negeri Pahang.

6.2. Setakat 31 Ogos 2022, kesemua 10 penyata kewangan BBN dan 11 penyata kewangan PBT bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2020 telah dibentangkan di Dewan Negeri Pahang. Butiran adalah seperti dalam **Jadual 6**.

JADUAL 6
PEMBENTANGAN PENYATA TAHUN 2020 YANG TELAH
DIBENTANGKAN DI DEWAN UNDANGAN NEGERI SETAKAT 31 DISEMBER 2021

BIL.	AGENSI NEGERI	TARIKH PEMBENTANGAN DEWAN NEGERI PAHANG
BADAN BERKANUN NEGERI		
1.	Lembaga Pembangunan Tioman	10.12.2021
2.	Perbadanan Stadium Darul Makmur	10.12.2021
3.	Perbadanan Muzium Negeri Pahang	01.04.2022
4.	Majlis Sukan Pahang	10.12.2021
5.	Perbadanan Kemajuan Bukit Fraser	10.12.2021
6.	Yayasan Pahang	01.04.2022
7.	Perbadanan Kemajuan Pertanian Negeri Pahang	10.12.2021
8.	Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang	10.12.2021
9.	Perbadanan Perpustakaan Awam Pahang	01.04.2022
10.	Perbadanan Kemajuan Cameron Highlands	01.04.2022
PIHAK BERKUASA TEMPATAN		
1.	Majlis Daerah Bera	01.04.2022
2.	Majlis Daerah Lipis	01.04.2022
3.	Majlis Bandaraya Kuantan	01.04.2022
4.	Majlis Perbandaran Bentong	01.04.2022
5.	Majlis Perbandaran Temerloh	01.04.2022
6.	Majlis Daerah Jerantut	01.04.2022
7.	Majlis Daerah Maran	01.04.2022
8.	Majlis Daerah Raub	01.04.2022
9.	Majlis Daerah Cameron Highlands	01.04.2022
10.	Majlis Daerah Rompin	01.04.2022
11.	Majlis Daerah Pekan	01.04.2022

Sumber: Fail Mesyuarat Dewan Negeri Pahang

7. RUMUSAN AUDIT

Sehingga 31 Ogos 2022, hanya tujuh penyata kewangan yang telah disahkan dan diberi Pendapat Tanpa Teguran, manakala 14 penyata kewangan iaitu enam BBN dan lapan PBT belum disahkan.

8. SYOR AUDIT

Kerjasama semua peringkat di agensi negeri termasuk pemantauan yang efektif di peringkat Perbendaharaan Negeri, Bahagian Kerajaan Tempatan dan Lembaga Pengarah bagi memastikan penyediaan penyata kewangan memenuhi piawaian perakaunan serta menunjukkan kedudukan yang benar dan saksama. Sehubungan itu, pihak Audit mengesyorkan perkara seperti berikut:

8.1. agensi negeri perlu memastikan penyata kewangan dikemukakan dengan lengkap dan *auditable* mengikut tempoh ditetapkan. Penyata kewangan yang lengkap perlu mengandungi penyata yang ditandatangani oleh pengerusi dan seorang ahli Lembaga Pengarah (Akaun Induk dan Akaun Kumpulan), perakuan oleh pegawai utama yang bertanggungjawab ke atas pengurusan kewangan, serta dokumen sokongan yang berkaitan;

8.2. agensi negeri perlu memastikan penyediaan penyata kewangan selaras dengan piawaian perakaunan yang berkuat kuasa; dan

8.3. agensi negeri perlu mendapat kelulusan daripada Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri sekiranya tidak dapat mematuhi tempoh pengemukakan penyata kewangan yang telah ditetapkan.